

Nenávistný projev můžeme chápat jako například útok na určitou osobu nebo skupinu osob.

Fenoménem poslední doby jsou v Česku zejména rasistické komentáře a poznámky, projevy náboženské nenávisti a jiná témata, která vyvolávají v české veřejnosti zejména negativní emoce. Častokrát jsou tyto útoky a projevy nenávisti způsobené „pouze“ neznalostí, vlivem různých medií nebo jiných zdrojů, které jdou lidem tzv. „na ruku“.

S rozšířením internetu a obecně vstupem do digitálního světa, kdy se člověk může jen těžko těmto vlivům ubránit, mají tak přístup na internet i občané těmto prostředkům dosud neznalí. Pokud se bavíme pouze o fake news, mohou být tito tzv. hateři bráni jako oběti. Nelze tímto však jejich chování úplně omluvit. Řešením tak může být vyšší vzdělání nebo šíření povědomí o internetové gramotnosti, je ovšem otázkou, jak tento cíl realizovat.

Nemůže také nevystát otázka, jak se obecně bránit nenávistným projevům na internetu. Měl by stát zasahovat do dění na internetu? Nelze to však vnímat jako cenzuru? Neporušují se tím principy demokracie? Některé útoky však porušují práva právě dané osoby nebo skupiny, na něž jsou směřovány. Pokud jde o cílené ponížení nebo zesměšnění nebo dokonce výhrůžky kvůli například sexuální orientaci, národnosti, rase či vyznání, jedná se o trestný čin. Tím nejtěžším na celém tématu tedy je, jak se vůči těmto projevům zachová stát. Nebylo by to poprvé, kdy by byla schválena nějaká míra cenzury, která však velmi hraje do karet vládním představitelům a dala se tak zneužít k upevnění moci proti obyvatelům.

Znepokojující je však dle mého názoru tempo, jakým se nenávist šíří. Lidé, kteří takto své názory ventilují skrz internet, jsou v běžném životě velmi často slušnými lidmi bez trestní minulosti. Když však vstoupí na internet, často si neuvědomují, že zákony platí i na internetu. Dalším faktem je, že tito lidé by si v mnoha případech nedovolili něco takového říct právě osobě, na kterou na webu útočí. Stávají se tak na internetu „novými lidmi“, ne ve všech případech samozřejmě. Jako velké riziko však vnímám podněcování k opravdovým útokům zejména na menšiny, které mohou začít „jen“ jako psané vulgarismy a nadávky. Sociální sítě také nejsou vždy schopny reagovat na takový obsah. Často je smazán až po nějaké stížnosti, a tak ho i v krátké době může vidět velké množství lidí a může se šířit dál.

V extrémních případech ale může dojít i k tragédiím. A právě internet je pro to dokonalý spouštěč. Internet má totiž ohromný dosah přesahující své vlastní hranice, což je věc, kterou si ne každý uvědomuje.

Oběti však nemusí být pouze cílové skupiny těchto osob, nýbrž i lidé, kteří se jich mohou zastat. V různých internetových diskuzích bývají právě lidé, kteří mají oproti těmto lidem poněkud liberálnější a otevřenější názory a svým výrokem projeví nějaký náznak tolerance, označování jako „sluníčkáři“, což je slovo, které je již v českém internetovém prostředí řadu let užíváno.

V posledních letech, v souvislosti zejména s migrační krizí, se tyto nenávistné projevy v Česku pozvolna přesunuly od diskriminace Romů k diskriminaci vůči muslimům a obecně lidem jiné rasy nebo jiného náboženství, v Česku obecně jedním slovem velmi neoblíbeným nazývání jako uprchlíci, i když se v mnoha případech vůbec nejedná o uprchlíky jako takové.

Právě v souvislosti s Romy je však ochrana etnických menšin úřady poměrně malá oproti jiným zemím EU. Ne tak po právní stránce, jako spíše o obecném pohledu české veřejnosti a morálním pohledu. I dnes jsou k vidění různé nadávky, narážky a posměšky vůči všem menšinám v ČR, které tu žijí i po generace. Většina Čechů to jako problém nebere a nebo tyto nedostatky ani nevnímá, což se nedá říct právě o příslušnících menšin.

Konkrétně v Česku toto vnímám částečně jako problém historický. Pokud se podíváme například na Francii, která kolonizovala rozsáhlé území Afriky a obecně různé kouty světa, obyvatelé těchto kolonií před desítkami, ne-li stovkami let masově emigrovaly právě do Francie. Sami Francouzi si na jejich přítomnost postupem času již zvykli a velká část dnešních obyvatel Francie má právě přistěhovalecký původ. Imigranti se tak již stali součástí kultury a lidé se s nimi již sžili (ačkoliv o rasové nenávisti ve Francii v posledních pár letech by se také dalo polemizovat). Toto jsme jako český národ nezažili a je to tak možná jeden z důvodů postoje části obyvatel vůči nim a v souvislosti s dnešní dobou následného šíření nenávisti na internetu.

Jak se již mnohokrát ukázalo, internet je velmi silný a účinný nástroj k manipulaci lidí. Šíření dezinformací toto jen podtrhuje a pokud se jedná o kombinaci s prostou neznalostí, důvěřivostí a neschopností si pravdivost informací ověřit, může mít prostý „hate“ velmi smutnou dohru.